

NALEZNĚTE VŠE, CO POTŘEBUJETE!

Neustále kolem sebe slyšíte tvrzení, že na internetu lze nalézt jakékoliv informace, a přitom je pro vás problém zjistit program nejbližšího kina? Avšak i v síti platí okřídlené úsloví: „Kdo hledá, najde.“ Ovšem kde a jak hledat?

JEDNODUCHÉ VYHLEDÁVÁNÍ

Otevřete si stránky www.google.com (obr. 1). Angličtiny se bát nemusíte. Server **Google** obsahuje několik desítek jazykových mutací včetně češtiny. Navíc je-li prohlížeč v české jazykové verzi, české rozhraní automaticky zobrazí. Pokud by se stránky přece jen načetly v angličtině, klikněte na odkaz **Language Tools** (obr. 2) na pravé straně

oceníte informace v češtině, ale nevádí vám ani jiné jazyky, prohledejte nejprve české stránky, a nespokojíte-li se s výsledkem, posléze znovu celý internet.)

Jak ale požadavek (tedy výše zmíněná klíčová slova) zadat? Obecný návod samozřejmě dát nelze. Nicméně určité postupy, jak častěji dosáhnout příznivých výsledků, přece jen

JAK FUNGUJE FULLTEXTOVÝ VYHLEDÁVAČ

Fulltextový vyhledávač je specializovaný server, který se zabývá prohledáváním obsahu celého internetu podle klíčových slov. Vzhledem k tomu, že není technicky možné vždy po zadání požadavku prohledat celý internet, používá tzv. *crawlers* – specializované počítače (roboty), které průběžně prohledávají obsah webových stránek a ukládají si údaje do databází.

Crawlers fungují tak, že otevřou jednu stránku, analyzují její obsah a postupně prohledávají všechny odkazy z ní vedoucí. Četnost analýzy konkrétního webu tedy závisí na počtu odkazů vedoucích do něj z webů jiných. Proto se někdy může stát, že vyhledávač nalezne stránku, která mezitím zmizela nebo byla zcela změněna, anebo že naopak nenalezne stránku zveřejněnou v poslední době.

Kromě fulltextového vyhledávače **Google**, který můžeme bez nadsázky označit za největší a nejlepší svého druhu, existují i vyhledávače jiné. Ze zahraničních jmenujme alespoň vyhledávače www.altavista.com, www.yahoo.com, www.msn.com a z česky „mluvících“ search.seznam.cz, morfeo.centrum.cz a www.jyx.cz.

kolonky pro vyhledávání. Zhruba v prostřední části další zobrazené stránky naleznete položku **Czech**.

Samo vyhledávání je velmi jednoduché. Do jediné zobrazené kolonky (obr. 1) zadejte klíčové slovo (slova) a klikněte na tlačítko **Vyhledat Googlem**. V případě, že vyhledáváte informace regionálního charakteru (např. program nedalekého kina či adresu nějaké české firmy) nebo stojíte pouze o informace v českém jazyce, volbu **Prohledat Internet** změňte na **Stránky pouze česky**. (Pokud více

existují. Základem všeho je „dotaz“ určit co nej přesněji. Zkusme si to objasnit třeba na vyhledání programu místního kina. Mnohé čtenáře určitě napadne zadat slovo *kino* nebo název požadovaného filmu. Ale to jsou slova zcela nevhodná, neboť v prvním případě se jedná o požadavek příliš obecný (kin je mnoho) a v druhém irelevantní (vyhledávač nejprve nabídne weby týkající se přímo filmu – recenze, oficiální stránky apod.). Správnými klíčovými slovy jsou tedy slovo *kino* a *jméno města*. (Dvě klíčová slova se oddělují

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak funguje fulltextový vyhledávač.

Jak vyhledávat informace pomocí serveru Google.

Jak se ve vyhledaných informacích (resp. stránkách) vyznat.

Jak používat pokročilé vyhledávání.

Jak vyhledávat obrázky.

GOOGLE

Fulltextový internetový vyhledávač

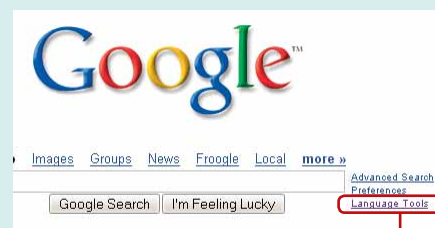
Autor: Google, Inc.

Licence: zdarma.

Jazyk: čeština.

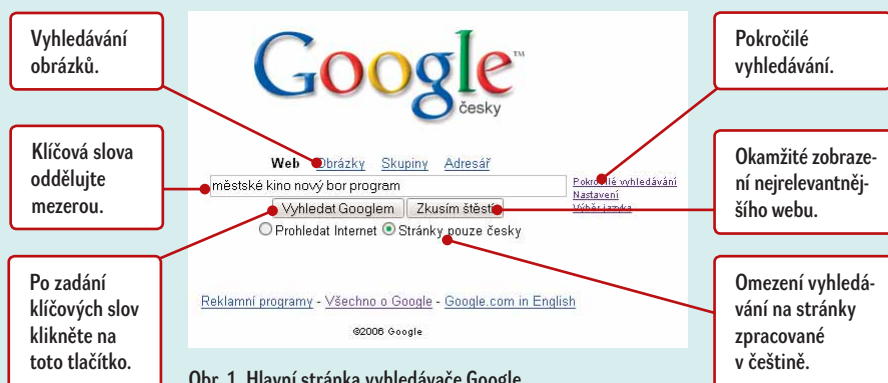
mezerou.) Ale stále nemusíme mít vyhráno. Kupříkladu v Praze či Brně je kin velké množství – dalším klíčovým slovem je tedy *jméno kina*. A tak výsledné zadání může vypadat následovně: *kino blaník praha*. S tím již pravděpodobně uspějete, avšak není od věci dotaz ještě více konkretizovat – požadovaný výsledek pak bude ve výpisu výsledků třeba hned na prvním místě. V našem příkladě bychom doplnili ještě slovo *program*.

Nakonec kapitoly dvě poznámky ohledně toho, co všímavější čtenáři již možná postřehli. Google nerozpoznává malá a velká písmena. Je tedy lhostejné, zda zadáte *praha*, nebo *PRAHA*, anebo třeba *PraHa*. Také je zcela zbytečné zadávat „krátká slova“ jako předložky nebo spojky (předložku „v“ byste na internetu našli skutečně mnohokrát) a dosti nevhodné je zadávat skloňované tvary slov (Google slova neohýbá). Místo požadavku *půjčovna lyží v Krkonoších* je tedy vhodnější zadat *půjčovna lyže Krkonoše*.

Obr. 2. Hlavní stránka Google v angličtině.

Změna jazyka stránky.

Obr. 1. Hlavní stránka vyhledávače Google.

Vyhledávání obrázků.

Klíčová slova odděluje mezerou.

Po zadání klíčových slov klikněte na toto tlačítko.

Pokročilé vyhledávání.

Okamžité zobrazení nejrelevantnějšího webu.

Omezení vyhledávání na stránky zpracované v češtině.

Tlačítko „ZKUSÍM ŠTĚSTÍ“

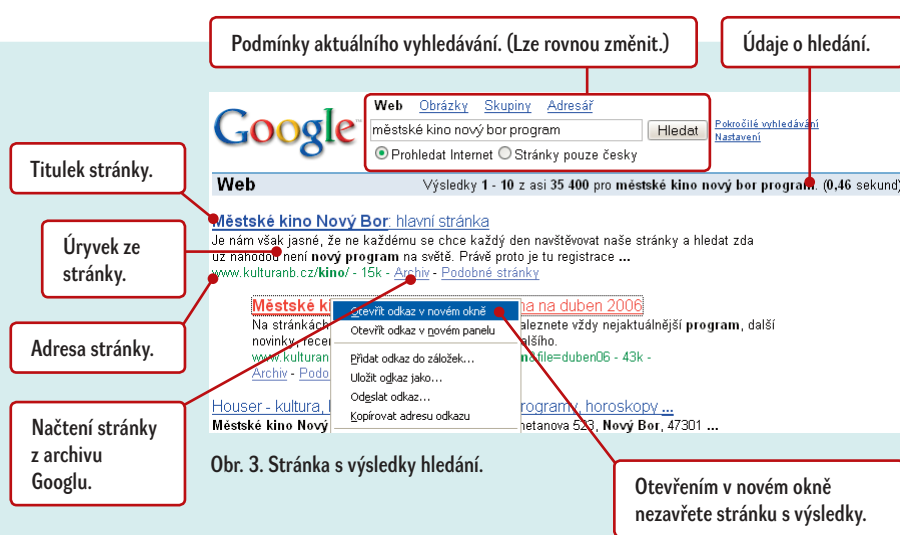
tip

Pokud pro spuštění vyhledávání použijete toto tlačítko (obr. 1) místo obvyklejšího tlačítka **Vyhledat Googlem**, nezobrazí se stránka s výsledky, ale načte se přímo web, který podle Google nejvíce odpovídá požadavku. Pokud si jste svým požadavkem jisti, může tento způsob vést k rychlejšímu vyhledávání, ale podle našich zkušeností je stránka s výsledky přece jen šikovnější řešení.

STRÁNKA S VÝSLEDKY

Na stránce s výsledky (obr. 3) se zobrazují odpovídající nalezené stránky, přičemž ta (podle Googlu) nejvíce relevantní je úplně nahoře. Vždy je uveden titulek stránky, krátký úryvek s nalezenými klíčovými slovy a pod ním adresa stránky (zeleně). Web otevřete kliknutím na titulek. Pokud si však nejste úplně jisti tím, že je to „ten pravý“, klikněte pravým tlačítkem myši a vyberte příkaz **Otevřít v novém okně**, abyste okno s výsledky nezavřeli. Pokud se stránka nezobrazí, můžete také zkusit využít **archiv** stránek uložených na Googlu. Takto je nezdědkou možné prohlédnout si i web, který byl smazán záměrně.

Po prohlédnutí všech (obvykle deseti) odkazů na první stránce s výsledky lze pomocí roztaženého nápisu **Gooogle** (či odkazu **Další** – obr. 4) přejít na stránku následující. (Celkový počet výsledků se zobrazuje v pravém horním rohu stránky – obr. 3) Obvykle však nemá valný význam procházet

Obr. 3. Stránka s výsledky hledání.

více než prvních 20 (maximálně 50) výsledků. Lepším řešením je spustit vyhledávání znovu a klíčová slova ještě více upřesnit. (Nemusíte ani znovu otvírat hlavní stránku, kolonku pro zadání dotazu naleznete v horní části okna s výsledky – obr. 3)

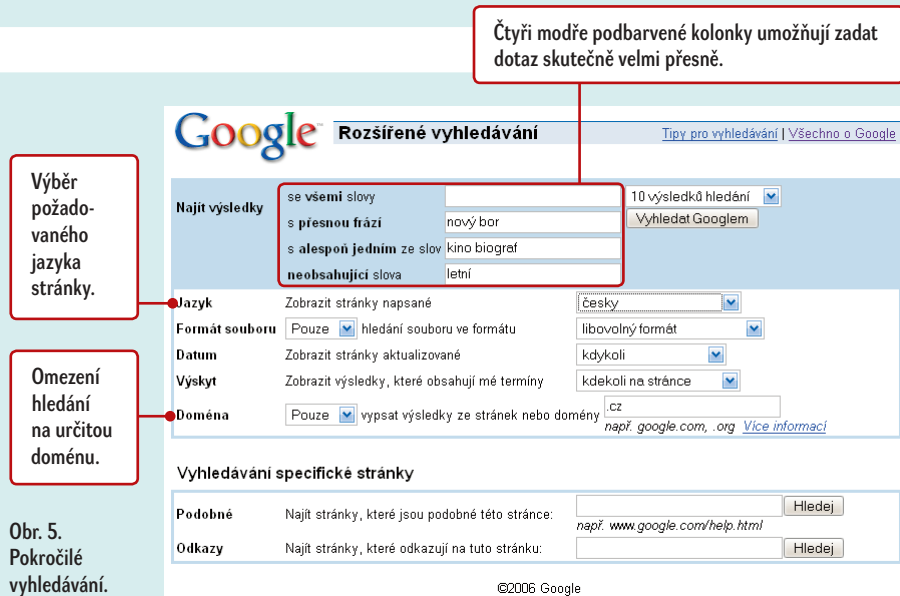

Obr. 4. Menu pro zobrazení dalších výsledků.

POKROČILÉ VYHLEDÁVÁNÍ

Čím specializovanější informace budete vyhledávat, tím hůře se budete k požadovaným výsledkům propracovávat. Pokud patříte mezi náročnější uživatele, na úvodní stránce klikněte na odkaz **Pokročilé vyhledávání**, který umožní zadat požadavek daleko přesněji (obr. 5).

Nejdůležitější jsou čtyři modře podbarvené kolonky. První (**se všemi slovy**) znamená vyhledávání všech vložených slov (oproti hlavní stránce tedy žádná změna). Další jsou již daleko zajímavější. Kolonka **S přesnou frází** umožňuje krom frází (např. *Pražský hrad*) hledat v odůvodněných případech i spojení s předložkami (např. název filmu *S tebou mě baví svět*). Pokud si nejste jisti, že některé klíčové slovo zadáváte správně či zda má více správných tvarů/synonym (např. *složka* vs. *adresář*), využijte políčko **s alespoň jedním ze slov**. A v neposlední řadě se občas hodí stránky s některými slovy vyloučit (**neobsahující slova**), např. když chcete najít rady ohledně *sexu*, ale nestojíte o *pornografii*.

Obr. 5. Pokročilé vyhledávání.

Z dalších možností je někdy zajímavé nastavit požadovaný **jazyk** stránky, popř. **formát** hledaného **souboru**. Omezení vyhledávání na konkrétní **doménu** můžete využít, např. když chcete nalézt něco na takových

webových stránkách, které nemají svoje vlastní vyhledávání. Ostatní možnosti běžný uživatel pravděpodobně nevyužije.

VYHLEDÁVÁNÍ OBRÁZKŮ

Určitě jste se někdy dostali do situace, že jste chtěli rychle vidět, jak kupříkladu vypadá nějaké auto či známá budova, nebo jste potřebovali nějaký ilustrační obrázek. K těmto účelům výborně poslouží vyhledávání obrázků na Googlu.

Na hlavní stránce klikněte na volbu **Obrázky**, zadejte klíčová slova a klikněte na tlačítko **Hledat obrázky**. Pokud jde o klíčová slova, nemusíte již být tak přísní; obrázků je na internetu přece jen daleko méně a ne všechny jsou dobře popsány. S jedním, maximálně dvěma slovy si obvykle naprosto vystačíte.

Budete-li chtít například najít logo firmy Intel, stačí zadat *Intel*, popř. *intel logo*.

Stránka s výsledky obsahuje vždy náhled obrázku, základní údaje o něm (hlavně rozlišení) a odkaz na příslušnou stránku (obr. 6). Kliknutím na obrázek tuto stránku zobrazíte. Nezdědkou tam však příslušný obrázek již nenaleznete. Obvykle však stačí kliknout na obrázek v rámu vyhledávače Google (rám se zobrazuje u horního okraje okna), a obrázek je „opět na světě“ (obr. 7).

Aleš Havlas, effkam@effkam.net

Obr. 6. Výsledky vyhledávání obrázků se zobrazují ve formě náhledů.

Obr. 7. Pokud obrázek na stránce nevidíte, klikněte na jeho náhled v rámu vyhledávače Google.